

КОНСПЕКТ

за ординатура или зачисляване за специалност
по Клинична Алергология

ОБЩА ЧАСТ - Основи на имунологията и патогенеза на алергичните болести

I. Организация на имунната система.

1. Централни и периферни органи на имунната система.
2. Фагоцити - неутрофили и макрофаги
3. Мастоцити и базофили
4. Еозинофили
5. Т-лимфоцити. Субпопулации (хелпери, супресори и цитотоксични)
6. В-лимфоцити. Субпопулации (В1 и В2). Плазматични клетки.
7. NK клетки и други цитотоксични клетки (LAK)
8. Медиатори на алергичните реакции
9. Главен комплекс на тъканната съвместимост
10. Цитокини - интерлевкини, растежни фактори, химиокини
11. Адхезионни молекули
12. Имуноглобулини и Fc – рецептори
13. Имуни комплекси – образуване, елиминация, патогенна роля.
14. Ig E - структура, функция и регулация на синтеза
15. Гени на имуноглобулините, генен реаранжимент и онтогенеза на В-лимфоцитите
16. Т-клетъчен рецептор и корцептори, онтогенеза на Т-лимфоцитите
17. Апоптоза - програмирана клетъчна смърт
18. Система на комплемента
19. Кининова каскада
20. Липидни медиатори – левкотриени, простагландини, PAF, липоксини

II. Механизми на имунния отговор

21. Имуногени и антигени
22. Антигенно представяне и антиген-представящи клетки.
23. Разпознаване на антигена от Т-клетъчния рецептор /ТКР/ и Т-клетъчно активиране
24. Концепция за Th1 и Th2 имунния отговор
25. Разпознаване на антигена от В-клетките и В-клетъчно активиране
26. Регулация и дисрегулация на имунния отговор
27. Вроден (неспецифичен) имунитет - механични бариери, антиген-неспецифични клетъчни и хуморални компоненти
28. Придобит (специфичен) имунитет - кинетика на първичния и вторичен имунен отговор, механизми на елиминиране на антигена, локализация на имунния отговор, имунно възпаление

III. Основни типове имунопатологични ефекторни механизми и ролята им в патогенезата на алергичните болести

29. Реагинови (IgE) антитела и атопични алергични реакции
30. Цитотоксични реакции
31. Имунокомплексни реакции
32. Клетъчно-медиирани реакции
33. Антирецепторни антитела
34. Антиялозависима, клетъчно-медирана цитотоксичност
35. Имуно възпаление – клетки
36. Имуно възпаление – адхезионни молекули
37. Имуно възпаление – медиатори
38. Имуно възпаление - механизми

СПЕЦИАЛНА ЧАСТ – Клинична алергология

I. Диагностични методи в алергологията и клиничната имунология

39. Специфика на параклиничните изследвания при алергично болните
40. Еозинофилия
41. Функционално изследване на дишането при респираторната алергия
42. Бронходилататорен тест
43. Определяне на неспецифичната бронхиална хиперреактивност;
44. Кожно-алергични проби
45. Провокационни проби с алергени
46. Специфични за алергията *in vitro* изследвания

II. Алергични болести

47. Определение и клинична класификация на алергичните болести
48. Етиология на алергичните болести. Алергени.
49. Генетични фактори на атопията и продукцията на IgE
50. Алергични и неалергични ринити
51. Връзка между алергичния ринит и бронхиалната астма
52. Алергични конюнктивити
53. Полиноза
54. Бронхиална астма - определение, честота, етиология и патогенеза
55. Бронхиална астма - патоанатомия и клиника, астматичен статус
56. Бронхиална астма - класификация по тип и тежест, клинични фенотипове.
Характеристика на различните форми
57. Бронхиална астма - диагноза и диференциална диагноза
58. Бронхиална астма - принципи на лечение (имуноterapia и фармакотерапия)
59. Бронхиална астма - лечение на хроничната астма
60. Бронхиална астма - лечение на острата астма и астматичния статус
61. Бронхиална астма - профилактика и прогноза
62. Триадна астма
63. Хиперсензитивни пневмонити
64. Алергична бронхопулмонална аспергилоза
65. Синдром на Churg и Strauss
66. Диференциална диагноза на заболяванията, протичащи с повишени стойности на кръвните еозинофили.
67. Диференциална диагноза на заболяванията с повишени нива на Ig E
68. Уртикария и ангиоедем
69. Наследствен ангиоедем
70. Контактен дерматит и фотоалергични реакции
71. Атопичен дерматит
72. Хранителна алергия - определение, честота, етиология и патогенеза
73. Хранителна алергия - клинични форми
74. Хранителна алергия - значение на диагностичните методи и диагностичен алгоритъм
75. Хранителна алергия - лечение, профилактика и прогноза.
76. Медикаментозна алергия – етиология, патогенеза и клинични форми
77. Медикаментозна алергия - диагностика, лечение и профилактика
78. Реакции към съдържащи йод рентгеноконтрастни вещества за образна диагностика- честота, клиника, диагноза.
79. Реакции към съдържащи йод рентгеноконтрастни вещества за образна диагностика- спешно лечение и профилактика.
80. Медикаментозна алергия към антибиотици.
81. Медикаментозна алергия към средства за обща и местна анестезия.
82. Медикаментозна алергия- erythema exsudativum multiforme, синдром на Stevens-Johnson и синдром на Lyell.
83. Реакции на непоносимост към аспирин и други НСПВС

84. Анафилактичен шок – етиология, патогенеза и клинични форми.
85. Анафилактичен шок – спешно лечение и профилактика.
86. Идиопатична анафилаксия
87. Алергия към латекс
88. Инсект алергия
89. Серумна болест.
90. Спешни състояния в клиничната алергология – клиника и поведение.
91. Екзогенни хиперсензитивни васкулити - серумна болест, пурпура на Schoenlein - Henoch, уртикария-васкулит, васкулити, свързани с инфекции.
92. Ендогенни хиперсензитивни васкулити - синдром на Behcet и свързани с криоглобулинемия и макроглобулинемия васкулити
93. Системни некротизиращи васкулити - нодозен периартериит, грануломатоза на Wegener, синдром на Churg - Strauss, полиангиитни overlap -синдроми, васкулити, свързани със съединително-тъканни болести
94. Гигантоклетъчни васкулити - темпорален артериит и полимиалгия ревматика, артериит на Takayasu, болест на Kawasaki
95. Системен еритематозен лупус
96. Имунodefицити – класификация, клиника и лечение. Имунodefицити с повишени стойности на Ig E.

III. Лекарствени средства и принципи на лечение

97. Антихистаминови препарати – класификация и клинично приложение
98. Глюкокортикостероиди – класификация, фармакодинамика и фармакокинетика. Лечение с инхалаторни, локални и системни стероиди.
99. Симпатомиметици – класификация, фармакокинетика и фармакодинамика. Инхалаторни симпатомиметици – видове и принципи на лечението с тях.
100. Антихолинергици – класификация, индикации, препарати.
101. Теофилинови препарати – класификация, фармакокинетика и фармакодинамика, препарати и принципи на лечение с тях.
102. Левкотриенови инхибитори – класификация, фармакологични свойства, терапевтични показания, препарати.
103. Имунотерапия на алергичните болести

Литература:

1. Алергични болести - принципи, диагноза и лечение, под ред. В. Димитров, София, Арсо, 2000
2. Алергология – принципи и практика, Б. Божков, София, Арсо, 1999
3. Клинична алергология, под ред. Ж. Милева, София, Знание, 2001
4. Клинична алергология за общопрактикуващи лекари, София, Арсо, 2002
5. Клинична имунология, под ред. Б. Божков и М. Огнянов, Стара Загора, Знание, 1997
6. Имунология (кратък курс) под ред. Б. Божков, София, Арсо, 2000
7. Medical Immunology, 9th edition, ed. by D. Stites, A. Terr and T. Parslow, Prentice-Hall International Inc., 1997.
8. Allergy, ed. by A. Kaplan, 1998
9. Списание “Алергия и астма” 1996-2001.
10. Списание “Алергии, Хиперсензитивност, Астма”, 2003
11. Списание “Allergy, Hypersensitivity, Asthma”, 2003
12. Международна периодика по алергология и клинична имунология